

AFA ADI : Endüstri Bitkileri (A-04)
PROGRAM ADI : Tıbbi Aromatik Bitkiler (P-06)

Proje No	TAGEM / TBAD / / / /
Proje Başlığı	Stevya'nın (<i>Stevia rebaudiana</i> Bertoni) Ülkemiz Farklı Bölgelerine Adaptasyonu ve Sentetik Çeşit Geliştirilmesi
Projeyi Yürüten Kuruluş	BATEM
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Lideri	Dr. Ahu ÇINAR
Proje Yürütücüleri	Dr. Saadet TUĞRUL AY, Kadriye YÜKSEL, Orçun ÇINAR, Fırat AYAS, Ahmet Bircan TINMAZ, Yalçın KAYA, Mükremin TEMEL, Ünal KARİK, Fatih ÇİÇEK, İsmail KARA, Nejla ÇALIŞKAN, Başak ÖZYILMAZ, İslim KOŞAR
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2016 – 31.12.2020
Projenin Toplam Bütçesi	2016 : 50.000 TL, 2017 : 7.000 TL, 2018 : 8.000 TL, 2019 : 7.000 TL, 2020 : 7.000 TL
Proje Özeti	<p>Anavatanı Güney Amerika olan <i>Stevia rebaudiana</i> (stevya, bal otu, şeker otu) bitkisi, 1887 yılında Güney Amerikalı doğa bilimci Antonio Bertoni tarafından keşfedilmiştir. <i>Asteraceae</i> familyasında yer alan bitki, nemli ortamı sever, ortalama 25 °C sıcaklıkta yetişir ve 60-90 cm kadar boylanmaktadır. Kuzey Amerika'da tespit edilen 80'den, Güney Amerika'da ise 200'den fazla türü olduğu belirtilmektedir. Stevya ekstresinin ana bileşenleri steviosid, rebaudiosid-A ve steviol molekülleridir.</p> <p>Paraguay ve Brezilya'da yüzyıllardan beri tatlandırıcı ve tedavi edici özellikleri nedeniyle kullanılan stevya Japonya'da da otuz yılı aşkın bir süredir milyonlarca kişi tarafından tatlandırıcı ve gıda katkısı olarak kullanılmaktadır. Kurutulmuş haldeki şeker otu yaprakları normal şekerden 10-15 kat daha tatlıdır. İşlenerek toz haline getirilmiş stevya, normal şekerden 200-300 kat daha tatlıdır. Kalorisi olmayan stevya bitkisi kan şekerini arttırmamaktadır. Stevyanın insülin duyarlılığını ve hatta salınımını artırıcı etkilerinin olduğunu gösteren bazı araştırmaların varlığı diyabet tedavisinde kullanımını destekler niteliktedir.</p> <p>Stevya, son yıllarda birçok ülkede üreticilerin dikkatini çekerek introduksiyon materyali olarak üretilmeye başlamıştır. Türkiye'de de birçok bölgede meraklı çiftçiler ve firmalar tarafından üretimi yapılmakla beraber adaptasyonu ve ürün kalitesi ile ilgili çalışmalar sınırlıdır.</p> <p>Bu araştırma ile ülkemize farklı kaynaklardan getirilen stevya populasyonlarının altı farklı lokasyonda (Antalya, Yalova, İzmir, Eskişehir, Tokat, Şanlıurfa) adaptasyonu ve ülkemizde stevya üretiminde kullanılabilir standart sentetik çeşit geliştirilmesi hedeflenmektedir.</p>